

меона, комуто би могло да се припише прѣнасянето на столицата въ Прѣславъ отъ близкитѣ ней *Vertex* или *Аўлѫ*, или поне създаването отъ тоя градецъ единъ виденъ центръ или „втори Ц-дъ“ отъ кждѣто и турското Ески Стамбълъ¹⁾.

Сливенъ, бидейки до Бориса само въ номиналнитѣ владѣния на българитѣ или поне край самата подбалканска българо-византийска граница, ако и съ славяно-българско население, не ще е билъ лишенъ отъ черква или мънастиръ още прѣди окончателното приемане на християнството отъ българитѣ (861—866). Близкиятъ до него Кабиле или Диосполисъ (при днешния Ямболъ) се зачува като епископско сѣдалище още въ IV-я вѣкъ, а такива бѣха сѫщо и Анхиало, Созополь и Девелтусъ. Уловениятъ вождъ на разбойниците скамари подъ Источния Балканъ около 765 г., именно Хризинъ (Хрѣзъ?), заедно съ славянския шефъ Северъ, е билъ християнинъ-апостатъ. При подобни ранни зачатъци на християнство въ юго-източна България, Сливенъ и неговата околност не ще сѫ били лишени отъ християнски слѣди. Нека пакъ повторимъ думитѣ на Идризи, че „Сливенъ билъ прославенъ още прѣди 1153 г.“. Ето защо, както много отъ българскитѣ укрѣпления въ Сливенъ и около него легнаха върху римски основи, тѣй и по-послѣшнитѣ тукъ черкви и мънастири прѣзъ българското царство ще сѫ отчасти върху или край зидове на по-стари такива. Въ тая смисъль би могло да се посочи най-старата черква въ днешния Сли-

---

е съградилъ на свои разноски черкви—това не е известно. (*Hic princeps omnem sibi subditem Bulgariam Septem catholicis templis, cinxit, Yita S. Clementis*, изд. Миклош, 1847. XX, XXIII).

¹⁾ Това име не е случайно. Видни тукъ развалини и паметници сѫ внушили на новитѣ завоеватели убѣждението за стария Ц-дъ на Българитѣ. Сѫщото е станало и съ Троя, селцето край развалинитѣ на който дѣйствително се нарича Ески Стамбълъ. Стамбълъ или Истамбълъ (Ц-дъ), мимо чудноватитѣ теории за туй ново име, си води началото, като съкратено, отъ Константинополь по сѫщия начинъ, както Александъръ се обѣрналъ въ Скендеръ. Англичанинъ Чисхълъ въ края на XVII ст. намѣрилъ интересни врѣзки въ стѣнитѣ на стария Прѣславъ, който той счита за древния *Oescus Triballorum. Travels in Turkey and back to England.* p. 75.